

leta 1879, št. 12521, zavrgel ter poslednjaj ukazal, da ima o posameznih pritožbah zoper razdelilni in prisojilni odlok prve sodnije od 10. julija 1879, št. 3728, meritorično razsoditi.

Razlogi:

Eksekutu Jožetu M. se je odlok, s katerim je bil dan za oglašenje in likvidiranje terjatev razpisan na 24. maja 1879, uročil dne 5. maja, a ni ga bilo na dan in se tudi ni opravičil, zakaj je izostal. On tudi ni prosil, da bi se za likvidiranje terjatev nov dan določil, ampak je samo zoper prvosodnijski odlok rekuriral. Da bi sodnija službeno (vom Amtswegen) eksekuta vnovič klicala pred sodnijo, ni nobenega uzroka, ker se ne more siliti, da bi se izjavil o likvidnosti svojih dolgov. Tudi ni v postavi nikakor utemeljeno, da bi se eksekutu imenoval skrbnik (kurator). Pritožbe zoper odločbo višje sodnije so torej opravičene.

—r.

O prisojilih gledé po eksekuciji prodanih, v javnih knjigah vpisanih zemljišč.

Pomanjkljivosti našega, že nad 100 let starega sodn. reda, vsak praktičen pravnik živo čuti in želeti je, da bi državnemu zboru predloženi načrt novega civilnega postopnika postal kmalu zakon. Pomanjkljiv je stari postopnik posebno gledé eks. reda. Človek se opira na prakso, kjer ni pozitivnih določeb, a tudi ta mu mnogokrat ne pomaga iz zadreg, ker ni jednaka in stanovitna, ampak zeló različna in omahljiva.

Namenil sem se tu navesti le nekoliko opazek o prisojilih gledé po eksekuciji prodanih, v javnih knjigah vpisanih zemljišč.

Kolikor mi je znano, je tudi v tem slučaju pri raznih sodnijah praksa različna in o tem menda tudi nimamo principijelnih razsodeb najvišje sodnije.

Glavna določila o prisojilih nahajamo v §. 339 sodn. reda in v dvornih dekr. od 22. decembra 1815, št. 1197, in od 11. avgusta 1827, št. 2300. — §. 339 velí, da se posestvo kupcu ne sme poprej v last izročiti, dokler ni vse kupnine položil, za plačilne obroke

popolne varnosti dal ali se z upniki drugače s porazumel. Ako je eks. kupec spolnil kupne pogoje, mu ni treba čakati, da se končajo pravde, katere lahko nastanejo mej upniki in eksekutom, ampak pravico ima zahtevati, da se mu zemljišče takoj prisodi.

Prisojilna pisma razne sodnije napravljajo različno. Nekaterne sodnije prisodijo kupcu samo zemljišče v last „z dovoljenjem vpisa lastinskega prava“. Poslednji pristavek je nepotreben, ker se mora na podlagi prisojilnega pisma kot „javne listine“ po §. 33 postave od 25. julija 1871, št. 76, vknjiženje lastninskega prava dovoliti tudi brez tega pristavka. Za izbris tabulat se zahteva razen pris. pisma tudi dovoljenje dotičnih upnikov.

Druge sodnije izdajajo prisojilna pisma, s katerimi se kupcu izročuje zemljišče v last s pravom izbrisa vseh na zemljišči vknjiženih terjatev (se ve da izvzemši onih, katere se vsled licit. pogojev ali posebnih določil ne smejo izbrisati). Na podlagi tacega pris. pisma more kupec zahtevati, da se vpiše njegovo lastninsko pravo ter se izbrišejo vknjiženi dolgovi.

Poslednje postopanje se mi zdi najbolj praktično in tudi v postavi utemeljeno.

Zastavno pravo daje upniku moč, zahtevati plačilo iz zastavljenih stvari.

Dokler ni popolnoma plačan, ni vezan dovoliti, da se izbriše njegovo zastavno pravo iz zemljiščnih knjig.

Zastavno pravo se realizira z eks. prodajo zastavljenega zemljišča. Na mesto zemljišča pride s prodajo dobljeno skupilo. — Zastavno pravo na po eksekuciji prodano zemljišče ugasne, ako niso upniki pokriti s skupilom (res. 11. septembra 1784, št. 336 in dv. dekr. 15. januarja 1787, št. 621). Dolžnost eks. kupca je le, plačati skupilo v smislu kupnih pogojev in razdelilnega odloka. Ako spolni to dolžnost, se mu prisodi zemljišče v last (§ 339 sod. reda).

Gledé intab. upnikov se morejo le oni siliti, da dado dovoljenje za izbris svojih terjatev, kateri so popolnoma plačani. A ker ima kupec le dokazati, da je plačal skupilo, tega dovoljenja tudi treba ni, ampak zadostujejo samo „plačilne pobotnice“. Iz tega sledí, da ni opravičeno, ako se zahteva legaliziranje teh pobotnic.

Kupec je večkrat vsled kupnih pogojev, po razdel. odloku ali iz drugih uzrokov, kateri lahko tudi pozneje nastanejo (§. 1425 drž. zak.) prisiljen, posamezne zneske položiti ali depozitirati pri sodniji. Mesto pobotnice dobi odlok, v katerem sodnija potrjuje, da je sprejela dotični znesek. Ako sodnija nima prava dovoliti izbris dolgov, kateri se poravnajo z depozitiranimi zneski, potem bi se dalo razknjiženje večkrat le po pravdi z rzsodbo izvršiti.

Upnik, ki je n. pr. le deloma pokrit s skupilom, bi se tudi po pravnej poti težko mogel siliti, da bi kupcu izročil pobotnico za razknjiženje cele terjatve. On je le vezan potrditi, da je od kupca prejel v razdel. odloku mu prisojeni znesek.

Ako je kupec dokazal s popolnoma verjetnimi pobotnicami, da je plačal celo skupilo v smislu razdel. in prisojilnega odloka, mu sodnija vender ne more odreči privoljenja razknjiženju plačanih dolgov.

Ako sodnija privoli, da se izbrišejo s skupilom nepokrite terjatve, je tem bolj opravičena dati to privoljenje gledé terjatev, o katerih je dokazano, da so plačane. Kakor sodnik podeli zastavno pravo (pignus giudiciale), tako ga sme tudi odvzeti, kadar je že realizirano ali se več realizirati ne da.

Pri likvidiranji terjatev in razdelitvi skupila zadostuje, da sodnija v razd. odloku terjatve za izbrisljive spozna, ako upnik samo ustno ali pismeno izjavi, da je plačan, in ako dolžnik z verjetno (ako ravno ne legalizirano) pobotnico plačilo dokaže. Izrečnega dovoljenja od upnika za izbris zastavnega prava, se menda v tem slučaju nikjer ne terja. Če pa sodnija potem v prisojilnem pismu odreče to privoljenje gledé onih terjatev, katere se plačajo po razdelilnem odloku, je tako postopanje *n e d o s l e d n o*. Katere terjatve se morejo izbrisati, sme pa sodnija izreči le potom eksekucije, katera je s prisojilom popolnoma končana. Ako se to ne izreče v prisojilnem pismu ali popreje, tudi tabularni sodnik razknjiženja dotičnih terjatev privoliti ne more, ker bi se to po zemljeknjižnej postavi ne dalo opravičiti.

Da se torej v pris. pismu izreče, katere terjatve se smejo izbrisati, je opravičeno in najbolj praktično, ker ni vse jedno, ako more kupec samo s prisojilno listino izvršiti vknjiženje lastninskega prava in razknjiženje na zemljišči intabuliranih dolgov, ali ako

mora prošnji priložiti tudi vse pobotnice, izbrisna dovoljenja, dep. in razd. odloke itd. Napravljajo se s tem kupcu nepotrebni stroški. Tudi je najbolj primerno, da se ravno v prisojilu daje izbrisno privoljenje. Ako se to privoli že v razdelilnem odloku gledé nepokritih terjatev, se vendar te terjatve izbrisati ne smejo, dokler ni kupec spolnil licit. pogojev in se mu zemljišče v last ne prisodi. Ako se zemljišče proda za vknjiženi dolg, tudi drugi upniki ne morejo več eksekvirati zemljišča, ampak smejo zahtevati le relicitacijo (§. 338 sodn. reda), ako kupec ne spolni kupnih pogojev. Ako se po relicitaciji zemljišče proda za višji znesek, kakor prvi-krat, smejo terjati plačilo tudi upniki, ki s prvim skupilom niso bili pokriti. Tudi te terjatve se torej ne smejo poprej razknjižiti, dokler ni kupec spolnil kupnih pogojev.

Celó neopravičeno se mi pa zdi, da je neka sodnija na podlagi prisojila, v katerem so bile imenovane vse izbrisljive terjatve, vloženo prošnjo za razknjiženje teh terjatev odbila ter zahtevala, da mora prositelj priložiti tudi vse pobotnice in dotične odloke. Ako se na podlagi tacega pris. pisma razknjiženje ne privoli, potem ne vem, kako bi se dal izbris opravičiti na podlagi odloka, v katerem je sodnija samo potrdila, da je kupec gotovi znesek za vknjiženo terjatev depozitiral?

V—r.

Raznosti.

(Imenovanje in premeščenje.) G. Karol Pleško c. kr. sodnik v Litiji, imenovan je c. kr. sodnim svetovalcem pri okrožnej sodnji v Rudolfovem. Okrajne sodnije pristav g. Josip Hauffen je premeščen na lastno prošnjo iz Črnomlja v Vipavo. Sodnim pristavom za Črnomelj je imenovan dozdanji avskultant g. And. Ogorek. Okrajne sodnije pristav g. Fran Mikuš je prestavljen na lastno prošnjo iz Kostanjevice v Mokronog. Okrajne sodnije pristavom za Kostanjevico je imenovan dozdanji avskultant g. Ivan Nedog.

(Dr. Fr. Vok,) beležnik v Vipavi, imenovan je beležnikom v Ljubljani.

(Slovenski vseučilišniki) na dunajskem vseučilišču jeli so v slednjem času bolj obračati svojo pozornost na naše narodno pravo in na slovansko pravo. V „literarnem društvu“ bral je stud. jur. Aleksander Hudovernik dva pravna spisa in sicer: „Pravni običaji v Slovencih“ in „Črnogorsko pravo“. Le tako naprej!

(„O, moj dragi, ti si me ubil!“) Grozen dogodjaj javljajo iz Bostona: Ema Kobbly, krasna in mlada Amerikanka, katera je izven svoje domo-